

Apropå regionplan 70 ...

Stopp — tänk efter!

Detta är en information från Storstockholms Miljöråd som frågar:

Är det så här vi vill ha det?

① Skall Stockholm växa så här fort?	④ Skall vi tvingas resa långt och länge?
② Mer och mer av asfalt och betong?	⑤ Är bilstaden det vi skall satsa på?
③ Skall vi tvingas bo högt och tätt?	⑥ Orkar vi investera 100 000 miljoner?

Vänd blad — läs — och ge svaret

Regionplan — vad är det?

Regionplan 1970 för Stockholmstrakten

är ett förslag som framlades i december 1970 och som nu är ute på remiss till den 1 april 1972. Regionplanen gäller markanvändning, kommunikationer och dylikt fram till 1985, men ger också "perspektivplaner" för perioden 1985—2000.

Landstingets informations-tidning

om Regionplan 1970 är en skrift som du fick i din brevlåda i september. Den har sänts till 660.000 hushåll i landstingsområdet. Den ger uppmaningen: *Var med och säg din mening*, och har en kupong för portofritt svar.

Att landstinget vill informera allmänheten är värdefullt. Genom landstingstidningen har regionplanen fått bred offentlighet. Men tidningen visar bara regionplanens vackra framsida och inte dess avigsidor. Socialstyrelsens chef Bror Rexed säger om regionplanen att den ger "en alltför glättad bild av utvecklingsproblematiken. Den är klart ofullständig och vi kan aldrig tillåta att det politiska beslutet om Stockholmsregionens framtid blir fattat enbart som ett fysiskt planförslag".

Planen döljer de många sociala och ekonomiska olägenheterna. Den ger bara ett enda förslag och därigenom inga valmöjligheter.

Det är svårt att säga sin mening när det inte finns några alternativ!

Storstockholms Miljöråd

är ett partipolitiskt obundet samarbetsorgan för miljövårdande föreningar och grupper i Stockholmsregionen. Miljörådet verkar för en förbättrad biologisk och social miljö — en livsmiljö som är positiv för människorna.

Miljörådet

anser att *allmänheten har rätt att fordra att regionplanefrågorna blir allsidigt belysta*. Vi har därför begärt att få framföra synpunkter i landstingets tidning, men inte fått det. Vi har också vägrats anslag till en egen informationsskrift till allmänheten. Vi vill nu på detta sätt ändå försöka visa några av de största olägenheterna med planförslaget.

1 Skall Storstockholm växa så här fort?

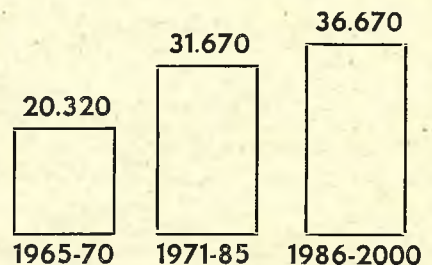
Regionplanen förutsätter en befolkningsökning med *mer än 1 miljon människor på 30 år*. Den årliga tillväxten är 56 proc större 1971—85 och hela 80 proc större 1985—2000 än vad den var under 1965—70.

En sådan väldig expansion leder ofrånkomligen till *sämre miljö, sämre hälsa och sämre ekonomi* för människorna i storstaden. Den är också oförenlig med en godtagbar

social och ekonomisk utveckling i andra delar av landet.

Det är också helt osannolikt att ökningen kommer att bli så stor som man antagit. I år (1971) till exempel kan räknas med att folkökningen bara blir ca 12.000 personer.

En plan med felaktiga förutsättningar och felaktiga mål blir en felaktig plan!

Årliga ökningen som den har varit och som den är tänkt att bli.

2 Mer och mer av asfalt och betong?

Nya bostäder, arbetsplatser, motorvägar och trafikplatser tar i Regionplan 70 i anspråk stora delar av de obebyggda naturmarker som nu finns. Tillgången på bostadsnära områden för rekreation,

motion och friluftsliv minskar. Förorening av mark, vatten och luft ökar, utan att planerarna anvisar några utvägar att undvika de miljökador, som blir följderna. I stället förlitar man sig på dyra lös-

ningar och på tekniska metoder som inte finns.

Planeringen av vår region måste ske med ansvar för de människor som skall bo här i framtiden.

3 Skall vi tvingas bo högt och tätt?

För att alla de nya invånarna skall få bostäder fordras ny bebyggelse av väldig omfattning. *På 20 år skulle behöva byggas lika mycket bostäder som hela det nuvarande bostadsbeståndet!* En stor del av bebyggelsen förläggs till "bostads-

områden med högre markutnyttjande", den blir *hög och tät*. Den nya Järva-staden planeras bli "tätare än Tensta". Men de flesta människor vill i stället bo med *markkontakt*. Undersökningar visar att den sociala miljön då blir

bättre och kostnaderna lägre.

Regionplanerarna, som planerar för 2.500.000 människor år 2000, har inte tagit reda på hur folk vill bo.

4 Skall vi tvingas resa långt och länge?

De nya arbetsplatserna förlägger regionplanen till stor del till några få stora arbetsområden, främst i innerstaden, i Huddinge och på Järnvälfältet, medan bostäderna fördelas mera jämnt. Också huvuddelen av servicen koncentreras till några få storcentra. Detta leder till att ännu flera människor tvingas åka långt och länge till arbete, service och fritidsmark.

En jämnare fördelning av arbetsplatser och service skulle leda till kortare restider och reslängder, bättre och mera ekonomisk kollektivtrafik, mindre miljöförstörande biltrafikleder och trafikplatser, mindre avgaser och buller och *en mer levande stad*.

En rubrik i landstingstidningen påstår: "1985 när vi fler arbetsplatser än i dag". Blir det så? Utred-

ningar visar att det krävs 6.000 milj. kr i statsbidrag för nya nödvändiga kommunikationsleder under 70-talet men att bara hälften kan påräknas. Brist på medel för att bygga ut den gigantiska trafikapparat som regionplanen förutsätter kommer därför att leda till **ännu längre resvägar, restider och trafikköer än nu.**

5 Är bilstaden det vi skall satsa på?

Bristande balans mellan arbetsplatser och bostäder leder ofrånkomligen till *ofantliga trafikmängder*. Eftersom resorna dessutom till stor del måste ske i riktningar, där det saknas godtagbara kollektiva

kommunikationer, blir för många människor *bilen* det enda användbara trafikmedlet. *Men de billösa blir lidande!*

Det finns 380.000 bilar i Storstockholm. Prognoser säger att de år

1985 är *mer än dubbelt så många*. Olägenheterna av bilstaden är redan nu uppenbara för alla. Den ytterligare ökning av biltrafiken som regionplaneförslaget förutsätter leder till **olidliga förhållanden.**

6 Orkar vi investera 100.000 miljoner?

Kostnaderna för att genomföra regionplanen beräknas till 100 miljarder kr till år 1985 i 1969 års penningvärde. Här ingår inte kostnader för mark och drift av anläggningarna. Det genomsnittliga årliga beloppet utgör nära 7.000 miljoner kr eller per invånare,

spädbarn inräknade, ca 4.000 kr per år.

Redan nu har kommunalskatten nått en nivå som för några år sedan skulle ha ansetts helt orimlig. Ett genomförande av regionplanen kommer att kräva ytterligare stora höjningar. Angelägna reformer och

åtgärder för att förbättra livsmiljön i regionen och i hela landet kommer att omöjliggöras.

Kan du och din familj (4 personer) avvara 240.000 kr under 15 år för att låta Storstockholm växa hejdlöst?

Vi säger NEJ till regionplaneförslaget och ställer följande krav som svar på de sex frågor som ställts:

- 1 Hejdad tillväxt, förenlig med hela landets intressen.
- 2 Bevarade parker och naturmarker, lagfäst skydd åt det gröna.
- 3 Bebyggelse i mänsklig skala, bostäder med markkontakt.
- 4 Balans mellan arbetsplatser och bostäder så att arbetsresorna minskar.
- 5 Förtur åt den kollektiva trafiken — mindre av miljöförstörande biltrafikleder.
- 6 Realistiskt investeringsprogram utan orimliga skattebördor.

Bär märket "Grönare stad"

Miljörådet arbetar med frivilliga bidrag och har ont om pengar. Stöd Miljörådets verksamhet med att sätta in ett belopp — stort eller litet — på rådets postgiro-konto.

Storstockholms Miljöråd, Box 40 102,
103 43 Stockholm 40
Postgirokonto 10 28 08—3.

Presstopp!

Miljörådet har begärt rätt till portofritt svar liksom i landstingstidningen, men landstinget har vägrat detta vid sammanträde den 15 nov. 1971. Du måste därför själv frankera med 65 öre.

Frankeras med
65 öre. Lands-
tinget betalar
ej portot

Stockholms läns landsting
Regionplanekontoret
Box 7078
103 82 Stockholm 7

Storstockholms Miljöråd har antagit följande Miljödeklaration med väsentliga grundsatser för samhällsplaneringen.

Miljödeklaration 1971

Denna deklaration är partipolitiskt obunden. Den ger uttryck för en opinion som vänder sig mot Storstockholms och övriga storstäders ohämmade expansion, mot avfolkningen och utarmningen av stora delar av vårt land och mot den miljöförsämring som denna utveckling medför.

Folkanhopning i sterila betongstäder och bullerlandskap orsakar vantrivsel, aggression och våld. Trafikhets, köer och trängsel skapar irritation och stress. Behovet av sjukvård, socialvård och kriminalvård ökar.

Förorening av vatten och luft, förslumning av mark och byggnader liksom omätlig markexploatering och hårdhänt byggenskap innebär rovdrift på de naturresurser och miljövärden, som vår generation har att förvalta.

Alla människor är beroende av god närmiljö för arbete, hem och fritid. De sämst ställda människorna drabbas hårdast av den påfrestande storstadsmiljön. Natur och inspirerande miljö är omistliga för människornas välfärd.

Storstadstillväxten måste hejdas

För att uppnå godtagbara förhållanden för dem som redan bor i Stockholmsregionen och

där har sin hembygd måste tillväxten hejdas. Den starka befolkningsökning som Regionplan 1970 förutsätter måste med all kraft motverkas. Därigenom uppnås även en mera balanserad utveckling i alla landsdelar och en bättre resursfördelning i landet.

Stadsbebyggelse i mänsklig skala

Bostäder och annan bebyggelse måste utformas med känsla för omgivning och tradition och med hänsyn till människornas egna önskemål. Brister i befintliga bostadsområden måste avhjälpas. Rivning av äldre bostadsbebyggelse bör ersättas med upprustning. Ytterligare höghuskomplex får inte tillskapas. Storleken och folktätheten hos varje bostadsområde skall begränsas, så att hemkänsla och samhörighet gynnas. Målet skall vara omväxlande bebyggelse i mänsklig skala och bostäder med rimlig markkontakt.

Levande och funktionsduglig stad

Bostäder, arbetsplatser och service skall fördelas så att ensidighet i stadslivet undviks och resebehovet minskar. De kollektiva trafikmedlen skall ges förtur, göras bekväma och at-

traktiva. Utbyggnad av miljöförstörande biltrafikleder kan därigenom starkt begränsas. Sammanhängande cykelleder skall ordnas. Bebyggelse och vägar skall utformas så att störningarna från trafiken minskar och trafiksäkerheten ökar för alla trafikantgrupper.

Lagfäst skydd för parker och friluftsmark

Parker och planteringar är omistliga inslag i stadsbebyggelsen. De måste skyddas och utökas. Naturmark i nära kontakt med stadsbebyggelse måste säkras som friluftsområden och ges ett ovillkorligt rättsskydd. Dessa områden skall vara så lättillgängliga och vidsträckt att de kan ge meningsfull avkoppling och motion, skydda attraktiva landskap och vatten och fungera som friskluftskällor för staden.

Planering för människor — med människorna

All samhällsplanering måste ske i nära kontakt med människorna själva. Information skall ges fortlöpande. Folkmeningen skall inhämtas och respekteras även mellan valtillfällena.

För ett måttligare, sundare och mänskligare Storstockholm

Landstinget har lagt ut mer än en halv miljon kr av skattemedel för att beskriva regionplanens vackra framsida, men vägrat varje bidrag till att visa avigsidorna. Det får vi bekosta själva.

Vi måste nu ordentligt tala om för politikerna att vi inte godtar den ogynnsamma utveckling för stad och bygd som regionplanen skulle leda till.

Säg din mening — gör så här:

- Skaffa och sprid denna skrift bland dina bekanta — på din arbetsplats — om möjligt till alla hushåll i din hemort. Rekvirera den genom att sätta in 6 kr per 100 ex på Miljörådets postgirokonto.
- Sänd kupongen nedan till regionplanekontoret och ge med den din mening tillkänna.
- Skriv ditt namn på namnlista med Miljörådets sex krav. Rekvirera listor och deltag i namninsamlingen.
- Deltag i opinionsmöten — sänd resolutioner till myndigheterna.
- Deltag i demonstration för ett måttligare, sundare och mänskligare Storstockholm.

Jag ansluter mig till de sex krav som uppställts i Miljörådets informationskrift. Jag kräver att ny regionplan snarast utarbetas. Därvid skall miljödeklarationen vara vägledande.

Namn: *)

Bostads- och postadress:

.....

.....

.....

.....

*) Flera kan underteckna kupongen med sina namn.

Deltag i demonstration för en "Grönare stad" i mitten av december. Om tid och plats, se i pressen!

